

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI VEGYESTARTALMU HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre	8 korona.
Félévre	4 korona.
Negyedévre	2 korona.
Egyes szám ára 16 fillér.	

Felelős szerkesztő
DR. GAAL ENDRE.

Megjelen minden szombaton.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dr. Gaal Endre lakásán (Pototzky-ház, Csikszereida), hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési díjak stb. küldendők. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Vármegyei tisztviselők hitelügyeinek rendezése.

A közigazgatási pálya azon egyedül álló és helyesnek semmiféle körülmények között sem mondható tulajdonságával, hogy tisztviselőit választás útján s csak mindig időhöz kötött a vármegye törvényhatósága tölti be, föltétlenül megkívánja a tisztviselők anyagi függetlenségét. Mert el sem képzelhető az, hogy kellő erélyt és érdekeltiségektől mentes jogszabályt alkalmazhasson az a tisztviselő, aki vagyoni nem független, aki rendezetlen anyagi viszonyai miatt függő helyzetben van.

A vagyoni függetlenség adja meg a meggyőződésnek azt az erőt, amellyel akarata a tisztviselő az akadályokkal szemben is legyőzve, érvényre juttathatja. A vagyoni függetlenség az a bástya, amely megvédi a tisztviselőt a meggyanúsításoktól, amely visszatartja az érdekembereket a tisztviselőhöz való tisztességtelen közelítéstől. A vagyoni függetlenség egy erős alap, amellyel ha rendelkezünk, egyéniségünk szilárdabb, erősebb, véleményünk egyenebb lesz, mert elhatározásunkat soha sem kell külső, nem a dolog lényegéhez tartozó befolyásoktól féltünk.

Azért, amikor a „Vármegyei tisztviselők országos egyesülete” egy erős mozgalmat indított meg arra, hogy a vármegyei tisztviselők hitelügyeit rendezze, egy rendkívül fontos és jelentőségű munkát végzett. Olyan munkát, amelynek sikere éppen az elmondottaknál fogva mélyen bele fog nyulni a vármegyei életbe, azt erősebbé, intetivebbé fogja tenni. S hogy ez a kérdés tényleg fontossággal bír a közigazgatásra nézve, azon egyszerű tény lényeges bizonyítéka ennek, hogy az egyesület hitelintézményét a törvényhozás támogatásával kezdte meg.

Az egyesület egyelőre 3.000.000

korona erejéig nyújt hitelt a tisztviselőknek és pedig a jelentkezés sorrendjében. Természetesen ezen összegből igazságosan és helyesen azok a tisztviselők fognak segítséget kapni, akik arra rá is vannak utalva. Azok, akiknek fizetésük többszörösen lefoglalva van, vagy azok, akik kimutatják, hogy adósságaik vannak, amelyek rendezése föltétlenül szükséges. És semmi esetre sem olyanok, akiknek rendezni valójuk nincsenek, hanem befektetésekre akarják azokat felhasználni, csupán azért, mert a kölcsönt az intézet 5-7% százalékon adja, tehát olcsó kölcsön.

A központi kereskedelmi és iparbank részvénytársaság, amely a hitel-szükségleteket lebonyolítja, husz évre adja a kölcsönt és mindenkinek csupán lefoglalható fizetésének tízszeres összegéig. Tehát a X. fizetési fokozatban levő tisztviselőnek — amennyiben az új végrehajtási novella életbelépésével a vármegyei tisztviselő létminimumát 2000 koronára nem emeli fel — ma még 4000 koronát, a IX. fizetési osztályban levőnek 8660 koronát, a VIII. osztályban levőnek 12000 koronát s így a lefoglalható fizetés-nagysága szerint mindig annak tízszereséig.

Ilyen terjedelmű hitel elégséges is a tisztviselő adósságainak rendezésére, ennél magasabb hitelnyújtás fölösleges is, mert azok akiknek ennél magasabb rendezni való adósságaik vannak, már bizonyára nem mint személyes hitelt kapták s nem a fizetésükből akarják azokat letörleszteni, hanem azoknak más hipotekájuk kellett legyen. — Különben is a vármegyei tisztviselők országos egyesületének működése és hitelnyújtása nem is terjedhet ki nagyobb természetű összegre, mert akkor egy pár nagyobb összegű kölcsön lebonyolításával az erre szánt 3.000.000 korona tőke kimerülne s így

elvonódnék azon rendeltetésétől, amellyel az összes tisztviselők hitelügyeit szándékozik lebonyolítani.

Amikor a kormány s a törvényhozás a vármegyei tisztviselők anyagi függetlenítéséért bár csekély áldozatot hozott, mintegy viszonzást teljesít velük szemben azért a súlyos teherért, amelyet a mindenkorai választásokkal a vállára tett. Amikor egészen igazságtalanul, csupán az alkotmánybiztosítók erősítése érdekében igyekszik megtartani a nem helyes időközi választásos rendszert.

Hogy ha már viselni kell a vármegyei tisztviselőnek ezen súlyos és soha előre nem látható kellemetlen és súlyos következményekkel járó terhet, mindenesetre igazságos és méltányos, ha más természetű kedvezményei által annak terhet ellensúlyozni igyekszik.

Dr. Gaal Endre.

Kétszáz koronáról.

Kétszáz korona nem olyan nagy összeg, hogy arról érdemes lenne írni. De ez a 200 korona, amiről szólanunk akarunk, olyan, amely a vármegyének egy elvét mentett meg, s amely e miatt valódi értékében sokszorosán felülmúlja névértékét. Vagyis helyesebben mondva, az a vesztélyben forgó elv, amelyet ma a vármegye állandó választmánya 200 koronával megmentett, poton áron lett megmentve.

A dolog ugyanis úgy történt, hogy Váradi Sándor, a csiksomlyói gimnáziumban nyolczadik osztályt végzett tanuló segélyért folyamodott a vármegyéhez felsőbb tanulmányainak folytatására. A magánjavak igazgatótanácsa tárgyalta Váradi Sándor kérését, de azt teljesíthetőnek nem találta.

És nem találta teljesíthetőnek azért, mert a magánjavak felhasználásáról és kezeléséről alkotott és jelenleg is ér-

vényben levő szabályrendelet 14. §-a szigorúan megrendeli azt, hogy segélyben csak a csikvármegyei székely családok egyenes leszármazottai (kikhez az örmények is számíthatnak) részesíthetők. Váradi Sándor pedig ezt igazolni nem tudta, sőt beigazoltatott róla az, hogy eredetileg román származású, s mint ilyen, nagyon természetesen, a ruházati alpból semmiféle cizmen segélyt vagy ösztöndíjat nem kaphat, neki azokhoz az alapokhoz semminemű jogosultsága nincsen.

De Váradi Sándor jeles képzettségű fiú, aki anyagilag rá lévén szorulva arra a 100 avagy legföllebb 200 korona segélyre, amit a vármegyétől kaphatott volna, — az állandó választmánynak egyik tagja, aki őt személyesen is ismeri, azt az indítványt terjesztette elő s azt a kérelmező jeles képzettségűvel és kifogástalan magaviseletével meg is okolta — hogy adassék neki is a ruházati alpból valamelyes segély.

Azok, akik a vármegye idevonatkozó szabályzatát ismerik, nagyon jól tudják, hogy annak az említett szakasza tiltó rendelkezést tartalmaz arra vonatkozólag, hogy román származású egyén is segélyt kaphasson. Ezt a szabályt pedig a vármegye törvényhatósága alkotta s a vallás- és közoktatásügyi miniszter jóváhagyta, s mint ilyen, törvény- és kötelező erővel bír, amelyet betartani és respektálni mindenki köteles és nem lehet annak rendelkezéseit semmiféle fontos, avagy kevésbé fontos, méltányos, avagy igazságosnak jelzett tekintetéből falba rugni. És pedig nem lehet két különös okból. Először, mert ezzel precedenst alkotnánk arra, hogy bárkinek — akinek arra joga sincs és nem is annyira jó tanuló — segély vagy ösztöndíj adassék a jövőben; másodsor, mert éppen most van revízió alatt az ugyanezen alpra vo-

A „SZÉKELYSÉG” TÁRCÁJA.

Consummatum est.

— Elbeszélés. —

(Jes). A börtöncella keskeny, rácsos ablakain besivített a hideg őszi szél. A nap gyenge sugarai alig bírtak keresztül hatolni a piszkos üvegtáblákon, csak igen halvány fényt terjesztettek.

A cella közepén, durva faágyhoz támaszkodva egy nyulánk, magas ifju állt, tekintetét merően maga elé szögezve. Haja a rabok szokása szerint bőrig volt nyírva s karcu természetű bő darócruha takarta.

Sápadt, beesett ábrázatán a kiállott szenvedések nyomai mutatkoztak s szép kék szemében olykor-olykor fölillant a tűz. Ilyenkor halvány, szintelen ajkai bizalomteljesen suttogák:

— Oh el fog jönni, el kell jönnie!

E pillanatban a folyosóról kulcscsörgés hallatszott. Az ifju, mintegy fölvilanyozva, ugrott föl és figyelt.

A kulcscsörgés mindig közelebb és közelebb hangzott, azután az ajtó zárja kezdett csikorogni, végre tompa dübörgéssel megnyílt a nehéz vasajtó.

A küszöbön egy fiatal leányka karcu alakja lön látható, kezeiben egy kosarat tartva, melyben a raboknak szokásos ételt hozta.

A kis leányka egész testében remegett s gyönyörű keble idegesen hullámzott. Nagy fekete szeméből félelem, aggály sugárzott ki.

Ingó léptekkel ment a kis asztalhoz, melyre a magával hozott kosarat tette le s azután gyorsan megfordulva távozni akart.

Az ifju azonban elkapta hófehér kezecskéjét. — Mártha! — suttogák szenvedélytől remegő ajkai — Mártha az ég szerelméért, hát nem akar meghallgatni?!

Mártha küszködni látszott önmagával.

— Nem kapta meg soraimat — folytatá az ifju — vagy nem törődik épen semmit étellemmel?!

Mártha önkénytelenül is tagadó mozdulatot tett.

— Ugyan az ég szent szerelmére kérem Önt, ha csak teheti, hallgasson meg... Sirba vinne okvetlenül a tudat, hogy Ön is bűnösnek tart, Ön, kit...

A zokogás elfojtotta szavát.

Mártha hirtelen elhatározta magát és felelt.

— Jó — mondá — ha gyorsan végez, meghallgatom. Tulajdonképen azon szándékkal is jöttem be, mert az étel kihordás, mint tudja, nem az én feladatomban... De kíváncsivá tett levele... Szeretném tudni mit mondhat nekem egy... egy...

Az ifju könnyes szeméivel esdő tekintetet vetett rá.

— Egy... egy... rab. És most kezdje el mondanivalóját... Atyám néhány pillanat múlva visszajön és akkorra végének kell lennie... Arra előre is figyelmeztetem azonban, hogy a folyosón ör áll és a legkisebb neszre töltött fegyverrel jön segítségemre...

Az ifju türelmetlen mozdulatot tett.

— Ne féljen Mártha... Nem vagyok én gonosztevő, még csak rossz sem... Különben ha meghallgatott, nem félek a haláltól... A földön, az emberekől úgy sincs már mit reménylenem... És most hallgasson kérem...

II.

Gusztávnak hívnak.

Olyan családból származom, melyet közönségesen az emberek előkelőnek és jómódúnak neveznek. Atyám magas állású bankhivatalnok volt. Míg ő élt, gyermekkoromban nem is volt panaszom az élet ellen. Meg volt mindenem, mit csak szemem, szám kívánhatott. Szeretett, dédelgett mindenki. Atyámnak kedvence voltam és anyám utolsó falatját is megosztotta volna velem.

És én növekedtem napról-napra, évről-évre, mint a lég szabad madarai, anélkül, hogy a legkisebb hajlamot is mutattam volna a munkálkodásra. Az iskolában is renyhe, hanyag, iskolakerülő tanuló voltam. És a tulságos szülői szeretet és jószág soha sem tett céltalan életem ellen legkisebb ellenetést sem.

Már 16 éves voltam és még semmit sem tudtam és nem is törődtem semmivel. Azt gondoltam mindez örökké így fog tartani.

Ekkor váratlanul, mint a derült égből jövő villámcsapás ért apám halála. Magunkba maradtunk, kitéve a sors szeszélyeinek. Vagyonunk nem maradt, vagy tán nem

is volt — mit tudom én?! Anyám kézimunkával szerezte meg a számára és kis testvéreim számára a szükséges kenyeret. Engem pedig mesterségre adott. De dologtalansághoz szokott természetem nem tudott bele törődni a komoly munkálkodásba. Egyik helyről a másikra mentem, sehol sem kellettem. Könnyelmű és hanyag voltam és azt gondoltam, hogy mindennek így kell történni. Hogy egy kis szorgalommal és iparkodással minden jóra fordulhatott volna, arra nem gondoltam.

És így ment hat hosszú éven keresztül. Élősködtem szegény anyám nyakán, ki még ekkor sem szűnt meg szeretni és korholó, feddő szavaival engem jobb utra térítgetni. Szegény jó asszony!

Egygyé tett éjt, napot, hogy gyermekeket tisztességesen eltarthassa. Én láttam őt sokszor egész éjken keresztül dolgozni és elfásult szívem nem dobbant meg... Aludtam nyugodtan tovább.

Az ember feletti megerőltetés azonban anyámnál is megtermette gyümölcseit. A sok éjjelezés, szaladgálás összezsuzta az ő idegeit és egészségét is — beteg lett. És még betegem is dolgozott.

Egyszer aztán elhagyta öntudata és óriási láz kezdte gyötörni.

Most már éreztem, hogy kell valamit tennem, de nem tudtam, hogy mit?... Kerestem munkát, nem kaptam sehol. Kértem régi ismerőseimtől alamizsnát, nem adtak sehol.

Mit tegyek? Éhen nem halhatunk, pedig ekkor már az éhség kimondhatatlanul

natkozó szabályrendeletünk s akkor, amikor éppen az ezen vagyonhoz való illetékességet akarjuk kiváltképpen precízírozni, helytelen és meggondolatlan lépés volna éppen a vagyon rendelkezésével merően ellenkező s a szabályzatban is tiltott dolgot egy testületnek nyilvánosan elkövetni.

Hisz naponként, ha valamelyes hibákat észlelünk a magánjavak kezelésénél, amelyekből esetleg a vármegyének több vagy kevesebb kára származott, rögtön azt halljuk és látjuk, hogy valamely törvényt vagy szabályt falba rugtak, hogy nem tartottak be valamelyes olyan intézkedést, amit be kellett volna tartani s e miatt okkal vagy ok nélkül hangosak vagyunk és a fejére olvassuk a mulasztónak a vétet; hát akkor ebben az esetben én is a fejére olvasom azoknak, akik a vármegye javait azoktól teljesen idegeneknek akarják odaadni, hogy vagyonunknak a csiki székelység kezéből való elveszésének az az oka, hogy falba rugták lépten-nyomon a szabályokat, némely emberek szépszeméért, avagy tekintélyéért napról-napra precedensket alkottak, amíg a vég az lett, hogy elveszett a régi elv, ma harcolni kell annak visszaszerzéseért, sőt ha valaki öszintén meg meri a kérdést pendíteni, a helyett, hogy a tárgyhoz illő tudással és komolysággal hozzájárulnak, intrikálnak alávalóbbnál alávalóbb módon. Vannak olyanok is, akik azt mondják, hogy miért nem hagyjuk ezeket a dolgokat az öregekbekre. Hát álljanak elé a szenátorok, hadd lelkesedjünk mi utánuk, hisz mi erősekké tudjuk tenni őket, a mi fiatal szívünk és idealizmusunk megteremti azt, amit ők kigondolnak, — de ha nincsenek, ha némák a bölcsek!!

Pedig ha annak idején, amikor rendje és módja lett volna, mindjárt betartották volna az alapok rendelkezéséhez illő rendelkezéseket szigorúan, ha az akkor előforduló esetekben szigorúan kimondták volna azt, hogy ehhez a vagyonhoz az 1783-ban illetékességgel bírt székelői apák egyenes lezármazottai a jussosak, ma meg volna mentve a vagyon és nem kellene attól tartanunk, hogy az esetleg az egész vármegye lakosságáé lesz, esetleg azoké is, akik ma falvak végén még sátorban laknak, vagy azoké is, akik a magyar állameszem ellen a legalávalóbb és legpiszkosabban titkos módon dolgoznak.

Fájdalom, nem vagyunk annyira sovénok, hogy meggondoljuk azt, mi-

szert minden feladott pont egy többé vissza nem foglalható és elveszett rész, amelyről csak olyanformán álmodozhatunk, mint a három tenger által határolt hatalmas magyar birodalomról. Meg volt. De próbáljuk csak meg azt visszaszerezni. Ugy-e bár, hogy az a visszaszerzés összehasonlíthatatlanul sokkal nehezebb munka lenne, mint a megtartása lett volna.

Szégnyem magamat és ilyenkor az undornak egy bizonyos neme is elfog, ha arra gondolok, hogy azok, akiknek hangos szóval és irtalom nélkül kellene tiltakozniok olyan esetekben, amikor székelői mi voltunkról van szó, összedugott kézzel, lebeszélve szép szóval vagy ígérettel, barátsággal avagy fenyegetésekkel megvesztegetve nézik azt, hogy lépten-nyomon kisiklik egy darab föld a talpaink alól, hogy az ami megmarad is, azon is csak állunk, de nem rendelkezünk fölötte.

Visszatérek a 200 koronára. Mint-hogy az állandó választmány nem szavazta meg Váradi Sándornak a segélyt, annak a bebizonyítására, hogy ezt csupán a kimondott értelmű tette, amelyből nem hajlandó engedni, még ott rögtön a gyűlésben a jelen volt körülbelül 10—12 tagtól egyik bizottsági tag kezdeményezésére 200 koronát gyűjtött, amely összeg Váradi Sándor részére leendő átadásra végett, a csiksomlyói gimnáziumi igazgatójának át is adott.

Igy mentettünk meg 200 koronával egy olyan elvet, amelyet megmenteni kötelesség volt.

Dr. Gaal Endre.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Vármegyénk közigazgatási bizottsága a hó 10-én Fejér Sándor alispán elnöklésével tartotta meg augusztus havi rendes ülését. A rendes tárgysorozat nem volt változatos.

Előkerült a csikszerepai orthodox izraelita fiókhitközségnek anyahitközséggé való alakítása, amely a bizottság által pártolólágot lett felterjesztve.

A vármegyei főorvos jelentést tett a vármegye egészségügyi viszonyairól, amelyben örömmel hozta a bizottság tudomására azt, hogy a múlt hónap állapotokhoz képest az egészségügyi viszonyok javultak. Annál kevésbbé jólesően hallottuk a törvényhatósági állatorvos jelentéséből, hogy az állategészségügy hanyatlott, hogy több községben járványok léptek fel s emiatt több zárlat lett elrendelve.

ne tartson oly gonvsztevőnek, mint a többiek... Hogy néha szánakozzék rajtam, ki első szerelmem egész hevével, szenvedélyével szerettem őnt.

És oda borult Mártha lábaihoz és kis kezeit csókokkal halmozta el.

Mártha mozdulatlanul állott. A kezeire hulló forró könnycseppek s az ifju szenvedélytől remegő ajkairól jövő szavak elkábitották, megbabonázták.

A nagy csendben tisztán lehetett hallani kis szíve dobogását. Mély tűzű fekete szemében egy pillanatra ábrándos vágy csillogott. A szív küszködött az észszel s egy pillanatra legyőzte azt.

Aztán hirtelen felocsudott. Szemében a harag villámai cikáztak s kezeit indulatosan rántotta ki az ifju kezeiből.

— Megörült Ön? — kérde.

És az ifju szomorú, elhaló hangon felelte rá:

— Meg: mióta Önt szeretem.

S szavaira a nehéz vasajtó tompa zöreje felelt csak. A leányka eltűnt s Gusztáv egyedül maradt.

Fölkelt térdelő helyzetéből s kezeit örömteljesen dörzsölgéte össze. Tekintete csillogott s e csillogás hasonlóná tette szemét az alattomos fényben égő macska szemekhez.

— Meg vagy kismadaram — mondá — hiába eviczkelés! Aztán gonyos mosolylyal tette hozzá: — mitől is remegtem hát én? hiszen ő is csak asszony!...

(Polytalan következők.)

Az indítványok során ismét előkerült a közigazgatási bizottság fölött Damokles kardjaként függő pénzügyigazgatóság kérdése. Nincs egyetlenegy ülés, amelyen az a kérdés szóba ne kerülne és nincs egyetlen bizottsági tag, aki ennek az ügynek a tárgyalásánál a legmélyebb megbotránkozását ne fejezné ki aziránt a közönyösség és mostohaaság iránt, amelylyel a pénzügyminiszter vármegyénk iránt viseltetik. Értelhetetlenek és egy vármegye törvényhatósága, valamint közigazgatási bizottsága iránti legnagyobb foku tiszteletlenségnek tartjuk azt az eljárást amelyet ebben a kérdésben a pénzügyi kormány vármegyénkkel szemben tanusit.

Többszörös kérésünk és követelésünk — mert hisz a törvény a pénzügyigazgatóság felállítását kimondta, azt csak végre keil hajtani — utóbbi időben választ sem kapunk. Legutóbb vármegyénk közigazgatási bizottsága erélyes és igazságos hangú feliratot küldött a pénzügyminiszternek, ezen feliratát megküldötte ezen kívül az összes székelői képviselőknek támogatás végett, és sem a pénzügyminiszter részéről semminemű válasz nem érkezett, sem a képviselők semmi lépéseket ez ügyben nem tettek, de még az udvariasság azon kelleit sem tartották be a melylyel illő lett volna egy olyan magas tisztelettel szemben viseltetni.

Közigazgatási bizottságunk jelenleg kimondotta, hogy a vármegye főispánját és alispánját felkéri arra, hogy ebben az ügyben menjenek fel a pénzügyminiszterhez s ott a vármegyének súlyos és elsőrangú érdekeit felfejtve oda hassanak, hogy a pénzügyigazgatóság kérdése lehető legrövidebben megoldassék.

A vasárnapi munkaszünet.

— Kossuth Ferenc törvényjavaslata. —

A legnagyobb gazdasági értéknek: az emberi munkaerőnek kímélése és pihentetése céljából évtizedek óta minden modern állam törvénybe iktatta a vasárnapi munkaszünetet. Mi, mint iparilag kevésbé fejlett ország, jó későn, csak tizenhét évvel ezelőtt iktattuk törvénybe a minden héten egy napi munkaszünetnek biztosítását és akkor is oly tökéletlenül, hogy ez a törvény egész jogrendszerünkben egyike volt a legyöngyebb alkotásoknak. Jóformán csak az tartotta meg, aki akarta. Egymást érték a kivételeket és privilégiumokat megállapító miniszteri rendeletek, amelyek számos nagy ipari vállalatnál, a kereskedelemben pedig Kossuth Ferenc miniszterségéig mindenütt teljesen illuzóriussá tették a vasárnapi munkaszünetet, míg a szegény parasztembert, aki például vasárnap délután a fenyegető eső elől székereen hazahordta a szénát, — ország-szerte büntették a törvény értelmellen rendelkezése miatt. E zűrzavaros állapotban biztos jogrendet teremteni s az ipari és kereskedelmi munka terén az emberi munkaerő pihentetését valóban és eredményesen biztosítani akarván, Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter új törvényjavaslatot készített, amelyet miniszteriuma ma nyilvánosságra is bocsájtott, hogy az érdekeltek és erre illetékesek hozzászólhassanak, még mielőtt a törvényhozás elé kerül a javaslat. Hogy a munkaadók hogyan fogadják majd e javaslatot, nem tudjuk megjövendölni; de reméljük, hogy e kérdésnek még a passzív érdekeltsége is föl tudja már fogni a munkaerő pihentetésének nagy szociális és gazdasági jelentőségét. Maguk az ipari és kereskedelmi alkalmazottak pedig kétségtelenül csak örömmel üdvözlők pihenőjüknek kiterjesztését és tökéletes biztosítását.

A 27 szakaszából álló törvényjavaslat a vasárnapokra, Szent István napjára és karácsony első napjára állapítja meg a munkaszünetet, mindenkor 24 órára és rendszerint reggel hat órától másnap reggel hat óráig. A munkaszünet az ipari munkára terjed ki, melyet a javaslat így határoz meg:

A kötelező vasár- és ünnepnap munkaszünet szempontjából ipari munkának kell tekinteni minden oly munkát, amelyet áruk, nyeresztermények, vagy félgártmányok előállításánál, földolgozásánál, kereskedelmi forgalomba bocsátásánál és árusításánál vagy ezekkel kapcsolatosan, vagy ezek céljaira, vagy bármilyen kereskedelmi üzlet, ügynöki

vagy közvetítői tevékenység körében nyilvánosan vagy idegen munkaerő igénybevitelével iparszerűleg végeznek.

Nem esik a törvényjavaslat rendelkezési alá az olyan ipari munka, amelyet az iparos műhelyén, üzletén, vagy irodáján kívül lakásán, nem nyilvánosan és mások munkaejének igénybevétele nélkül végez. Ugyancsak nem esik a törvényjavaslat rendelkezési alá a mezőgazdasági termelés, a kert- és szőlőművelés, a selyemtenyésztés és méhészet, valamint a háziipar, ez utóbbi azonban csak akkor, ha azt idegen munkaerő igénybevétele nélkül folytatják.

Ellenben az erdei termelés, valamint a mezőgazdasági és erdei termeléssel, a kert- és szőlőműveléssel, a selyemtenyésztéssel és méhészettel kapcsolatos mellékágak a törvényjavaslat rendelkezési alá esnek.

A törvényjavaslat megállapítja azokat az eseteket, melyekben a föltétlenül kényszerítő okokra való figyelemmel a munkák munkaszüneti napokon is végezhető s e végből a 4. paragrafusban fölhatalmazza a kereskedelemügyi minisztert, hogy a fölsorolt munkákra nézve a munkaszüneti szabályai alól az érdekelt miniszterekkel egyetértőleg rendeleti uton kivételeket állapíthasson meg.

Oly munkára nézve, amely erőhatalom, elemi csapás, vagy forgalmi akadály elhárítására, ezek következményeinek megszüntetésére vagy enyhítésére, avagy közbiztonsági, közegészségi, vagy hadászati érdekből szükséges, vagy kivételes ünnepi alkalmakkor a nyilvános diszítéssel és a közlelemzéssel jár, a törvényjavaslat 7. szakaszának értelmében a munkaszünet alól a törvényhatóságok első tisztviselője esetről-esetre kivételt állapíthat meg.

A törvényjavaslat 10. szakasza szerint munkaszüneti napokon minden engedelem nélkül végezhető: a) a műhelyeknek, üzleti helyiségeknek és iparteleknek, azok mindenmely berendezési tárgyainak és tartozékainak felügyelete, ugyszintén a telepeken a közbiztonsági tűzrendészeti és közegészségügyi szolgálat; b) a saját vagy más üzem rendes főtartásához szükséges tisztogató, javító és jókarban tartó munka, amennyiben az üzem megszakítása, vagy az alkalmazottak életének, testi épségének és egészségének veszedelmebe sodrása nélkül hétköznapi munkát végezni nem lehet; c) a földolgozandó nyersanyagoknak, s az előállított áruknak megromlásától való megóvása érdekében szükséges és el nem halasztható munka; d) az évi leltár és zárószámadás elkészítésével járó munka, azonban legfőljebb egy munkaszüneti napon és legfőljebb délutáni egy óráig.

A kereskedelmi üzletek munkaszünetét, melynek szabályozását az érvényben lévő törvény a rendeleti utra hagyja, a javaslat közvetlenül olyképpen szabályozza, hogy az ipari és kereskedelmi árusítási munkaszüneti napokon, Budapest kivételével, reggel hat órától déli tizenkét óráig végezhető. Budapest területén továbbra is csak a közfogyasztásra szolgáló cikkek s ezek is csak reggel hat órától délelőtt 10 óráig árusíthatók.

A dohány, dohánygyártmányok és dohányszűrés szükséges cikkek árusítása tekintetében a javaslat fönttartja az érvényben álló rendelkezéseket, ellenben az égett szeszesitalok árusítását csak délelőtt tíz óráig engedi meg.

Amennyiben az italkimézőnek bor, sör vagy más ital kímérésére is van engedélye, üzletét munkaszüneti napokon délelőtt tíz órán túl nyitva tarthatja ugyan, de a megállapított időn kívül égetett szeszes italokat üzletében kímérni vagy árusítani nem szabad.

A karácsony ünnepét megelőző vasárnapon a nyílt árusítással foglalkozó üzletek egész napon át nyitva tarthatók.

Az ipari és kereskedelmi irodákban a munkának általában szünetelnie kell a törvényjavaslat szerint, kivétel egyedül az olyan irodai munka, mely a megengedett ipari munka végzéséhez mulhatatlanul szükséges s rendeleti uton ilyenek is nyilvánítottak, de ez az irodai munka is kizárólag az üzem telephelyén és csupán délelőtt nyolcz órától tíz óráig végezhető.

A törvényjavaslat arról is gondoskodott, hogy a munkaszüneti napon elfoglalt személyzet e munkájáért kárpótlást nyerjen, nevezetesen előírja a javaslat, hogy az ipari és kereskedelmi üzletekben a munkaszüneti napon három órán vagy ennél rövidebb időn át foglalkoztatott alkalmazottnak munkaadója a következő hét valamely napján egy teljes délelőtti vagy egy teljes délutánt, a három órán túl foglalkoztatott alkalmazottnak pedig a következő hét valamely egész munkanapját vagy a hétnek két munkanapján egy-egy teljes délelőtti, vagy teljes délutánt köteles pihenő időül engedni.

Minden más üzemnél a munkaszüneti napon foglalkoztatott alkalmazottnak a munkaadó minden második munkaszüneti napon teljes szünetet köteles adni, s ha az alkalmazott három óránál többet dolgozik, a minden második munkaszüneti napon nyújtandó

kinzött. Aztán anyámnak is meg kell az orvoságot csináltatni. Anyámnak, ki oly sok jót tett velem.

Egy irtózatot gondolat villant meg agyamban: lopni.

És minél többet gondolkoztam ezen, annál inkább határozottam rá magamat. Igen, lopni fogok.

Szomszédunk egy gazdag bankár volt, tudtam, hogy nála keil pénznek lenni, annyira legalább bizonyosan, amennyi ami megmentésünkre elég.

Egy szép este, midőn nem voltak otthon belopóztam halkan az ablakon és íróasztala fiókjából, mely szerencsétlenségemre vagy szerencsémre nyitva volt, kiloptam egy csomó bankjegyet. A lelkiismeret kinzött, mardosott és mégis megvoltam elégedve magammal. Megvoltunk mentve.

Mit mondjak még? Hisz a többit tudja!

Másnap mint közönséges tolvajt elfogtak és ide zárták. Azóta itt vagyok, hogy anyámból mi lett, nem tudom.

És most ismeri történetemet, mit elmondani akartam és ugy-e, nem tart még sem oly gonosztevőnek?...

Kék szeméből sűrűn patakzott alá a köny s kezeit összekulcsolva nyújtotta Mártha felé.

Mártha is megvolt hatva. Hangja remeggett midőn szólt:

— Nem. De miért kellett ezt nekem tudnom?

— Miért? — Kérdé a végtelen fájdalom hangján Gusztáv — csak azért, hogy

teljes szüneten kívül még a következő hét valamely munkanapján egy teljes délelőtti vagy egy teljes délutáni köteles pihenő időt engedni.

A nyújtandó teljes délelőtti pihenő időt déli tizenkét órától kezdve kell adni.

Ha az üzem természete az alkalmazottnak főlávta minden második munkaszüneti napon való szünetelését meg nem engedi, ebben az esetben a munkaadó az alkalmazottnak, amennyiben a munkaszüneti napon három órát meg nem haladó időig dolgozik, a munkaszüneti napot követő hét valamely köznapján egy teljes délelőtti vagy egy teljes délutánt, ha pedig az alkalmazott három óránál többet dolgozik, egy egész munkaszüneti napot, vagy két köznapon egy teljes délelőtti vagy délutánt köteles pihenő időt engedni.

Az alkalmazott e jogairól le nem mondhat; oly megállapodás, mely az említett rendelkezéseken alkalmazott terhére változtat, hatálytalan.

A munkaadó a munkaszüneti napon teljesített (és a miniszter vagy a törvényhatóság első tisztviselője által megengedett) munkáért a munkában töltött időre való tekintet nélkül, egy napi fizetést vagy bért tartozik az alkalmazottnak az illető munkaszüneti napra kifizetni.

Aki munkaszüneti napon meg nem engedett munkát végez, vagy üzletét a törvény ellenére nyitva tartja, 60—100 koronáig terjedő büntetésben részesül. Aki munkaszünet idején meg nem engedett munkát végeztet alkalmazottjaival, az 100—400 koronáig terjedő büntetésben részesülhet.

Ha a munkaadó tiznél több munkással dolgoztat: minden egyes munkás alkalmazása külön kihágás, — de az egy munkaszüneti napon elkövetett kihágás büntetése együtvéve tízezer koronát meg nem haladhat.

A törvényjavaslatot Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter előadói tervezet gyanánt adta ki és megküldi az érdekelt testületeknek véleményezés végett, ezenkívül szaktanácskozmányt elé terjeszti, melyet oly időben óhajt megtartani, hogy a javaslat lehetőleg még es évben törvényre válhassék.

Törvényhatósági közgyűlés.

Vármegyénk törvényhatósági bizottsága folyó 12-én tartotta augusztus havi rendkívüli közgyűlést.

Ez a közgyűlés lángha érdeklődés mellett mintegy 60—80 törvényhatósági tag jelenlétében folyt le.

A gyűlésen Kállay Ubul főispán, majd Fejér Sándor alispán elnökölt.

A gyűlés tulajdonképpeni célja az volt, hogy az ideai segélyezések kérdésében döntsön; de ezeken kívül más igen fontos ügyek is voltak tárgyszorozatba véve.

A Csikszeredába áthelyezendő főgimnázium és fővelde felépítésére — amelyre az erdélyi román kath. státus egymillió nyolcvanezer koronában a pályázatot már ki is hirdette — a törvényhatóság újabb tetemes adózatot hozott, amennyiben az eddig felajánlott összeget felemelte 270,000 koronára, úgy hogy most már biztosra remélhetjük, hogy a tavasz az építéshez hozzá kezdenek.

Élénk vitát provokált az új- és veresvizválygyi erdő eladása ügyében a Steinherz cég ügyeit lebonyolító „Fakiviteli társaság” két reindbéli ajánlata, amelynek egyenes célzata lévén az, hogy a 282,000 korona elvezett bánatpénzre a cég valahogy utoljag kezet tegyen. A kéréseket, illetve ajánlatokat a törvényhatóság visszautasította s elfogadta az igazgatótanácsnak azon helyes és megfontolt javaslatát, hogy a bánatpénzt bevonják s az új árverést vedő cég terhére és veszélyére utoljag kihirdessék, fentartatván a vármegyének az a joga, hogy bármilyen áron menjen is az új- és veresvizválygyi erdő el, a közgyűlésnek jóváhagyásától lesz a vásár függővé téve s a vármegyének jogában áll, ha megfelelő árat nem érünk el, az erdőt senkinek sem adni oda.

Napirendre tért Sándor Gergely bizottsági tag, valamint dr. Sándor Gábor azon beadványa fölött, amelyben kérték Lőrincz Sándor plebánus ellen „a romlott vármegye” kitétel

miatt az elégtétel megszerzését. Ebben a kérdésben a törvényhatóság olyan álláspontot helyezkedett, hogy sokkal magasabb erkölcsi színvonalon állónak érzi magát, semhogy pri-vát emberek polemijában használt ilyen kijelentésekért az elégtétel-szerzést szükségesnek látná.

A községi ügyek között Ditróban a huszfogyasztási szövetkezetnek szabdkéziből átadott szövetkezet megfelebbezett ügye provokált nagyobb vitát, amely ügyben több felszólalás után az előadónak azt a javaslatát fogadta el a törvényhatóság, hogy a szabdkéziből történt eladás a közérdekben helyes volt s így a képviselőtestületnek e tekintetben hozott határozata jóváhagyandó volt.

Az ülés végén tárgyalta a törvényhatósági bizottság dr. Gaal Endre törvényhatósági bizottsági tag önjárló indítványát a vármegyei szervezési szabályrendeletnek a jegyzőkre vonatkozó részének módosítása tárgyában, amit a közgyűlés magáévá tett.

Az 1908—1909. tanévben az ösztöndíjak akként osztattak ki, hogy azoknak, akik a mult évbenis ösztöndíjjal bírtak s a kellő előmenetelt tanulmányaik folyamán felmutattak, az ösztöndíjak továbbra is folyósítottak.

Ezeken kívül az 1908—909. tanévrő ösztöndíjban vagy segélyben részesültek:

A) A Lóbeszerzési alapból: Bartalis Márton az egyetemi ösztöndíjat, Balog Lajos 200 koronát, Botár Dávid, Ambrus András, Fodor Gergely, Sárosi Béla, Lajos Ferenc és Becze Elek egyenkint 70-70 koronát; György Imre, Ferencz Bálint, Mihály Gergely, Erős Péter, Kovács Lajos, Ferencz Gyula, Biró Ferencz, Imecs Ákos, Gál János, Botár Árpád, Szántó László, Demeter Gábor, Adorján Károly, Mezei Imre, Péterffy László, Dánél Ágoston, Ambrus Ferencz, Kánya Gyula, egyenkint 60—60 koronát, segély ezimen.

B) A Ruházati-alapból: Száva István a művészeti ösztöndíjat, Csató László a reáliskolai ösztöndíjat, Ludó István, Sándor Lajos, Szabó Sándor, Péter Lajos, Csergő Konrad a polgári fiúiskolai, egyenkint 100—100 koronás ösztöndíjat; Csiki József, Kecseti József, Imecs János, ifj Csata Ágoston, Bicsak Mihály, Gálkis Ferencz, Györffy Endre, Lőrincz János, Becze János az állami felső népiskolai, egyenkint 100—100 koronás ösztöndíjat; Demény József, Ábrahám József, Dombi János, Tarisnyás Márton, Lőrincz Károly, Zakariás Kristóf, Csibi Andor, Gaál Ferencz, Kémenes Antal, Gegő Dávid, egyenkint 260—260 korona segélyt; Bálint Vilmos, Imre Gábor, Baróthy Sándor, egyenkint 230—230 korona; Vass Jenő, Csutak Béla, Karácsony Antal, Balázs István, Kritsa Viktor, Kovács Gábor, Sándor József, Zakariás Lajos, Sándor Balázs, Rácz József, Blénesi János, Boga Bálint, Ambrus László, Balog Lajos, Csicszer Vilmos és Orbán Gábor, egyenkint 200—200 korona; György Dénes, Csáki Mihály, egyenkint 280—280; Szép Fábian, Salamon Árpád, egyenkint 250—250; Csergő Tamás 240; Cseke Murgit, Balázs Béla, Szopos András, Csató István, egyenkint 300—300 korona segélyt.

C) Az Ipar-alapból: Petres József, Csiki Bálint, Karda Ákos, Bicsak Ferencz, Székely Sándor, Kovács Antal, Csibi Lajos, Balázs Ferencz és Fejér István, egyenkint 200—200 korona és Kovács Juliska 100 korona segélyt.

Többi folyamodók úgy a Lóbeszerzési-, mint a Ruházati- és Ipar-alapnál elutasítottak.

HIREK.

— **Kinevezés.** Kállay Ubul vármegyénk főispánja, dr. Schafranek János budapesti főorvos, Tusnádfürdő orvosát tisztelbeli vármegyei főorvossá nevezte ki. Dr. Schafranek Jánost, aki már évek óta orvosa Tusnádfürdőnek a szövetkezet legutóbb a fürdő fejlesztése körül szerzett érdemei megjutalmazásul élethossziglan választotta meg, s vármegyénk főispánja ezen kinevezésével szorgalmát és munkásságát jutalmazta meg.

— Ezen kívül Szász Gyula vármegyei II-od aljegyzőt és Gábor János II. osztályos szolgabíró-t b. főszolgabírákká nevezte ki.

— **Házasság.** Blénessy Sándor gyergyószentmiklósi származású de Bécsben lakó cs. és kir. ezredes, a közös hadügyminiszteriumban a VIII. osztály vezetője oltárhoz vezette Crobath Julia urhölgyet Bécsben.

— **A tordai dalkör hangversenye.** A tordai dalkör folyó hó 15-én városunkba érkezik s még az nap este a Vigadó nagyteremben hangversenyt tart. A változatos és tartalmas műsort itt közöljük: 1. Lányi Ernő: »Petőfi« versenydarab, éneklő a tordai dalkör. 2. Gaál Ferenc: »Kossuth Lajos ablakában«, éneklő a tordai dalkör. 3. Martos és Huszka: »A sziv« Aranyvirágból, éneklő dr. Bardocz Gyuláné. 4. Káldy Gyula: »Rákóczi kesergője«, éneklő a tordai dalkör. 5. Méder Mihály: »Zug az erdő« éneklő a tordai dalkör. 6. Huszka Jenő: »Két veréb«, éneklő dr. Bardocz Gyula. 7. Gróf Festetics Leo: »Árványhaj«, éneklő a tordai dalkör. 8. Kacsóh Pongrácz: »Iluska dala«, János vitézből, éneklő dr. Bardocz Gyuláné. 9. Abt Herman: »Martha de Flotow« Op. 91, hegedűn előadja Bardocz Ervin. 10. Abt Ferenc: »Erdei áhitat« duett, éneklő dr. Bardocz Gyula és neje. 11. Lányi Ernő: »Régi nótá« éneklő a tordai dalkör. 12. Carmichael Ella: »Ragyogj reám estcsillagom«, éneklő dr. Bardocz Gyuláné. 13. Arany János: »Faluvégén kurta kocsmá« éneklő a tordai dalkör. 14. Lányi Ernő: »Száz földből virág nem kél«, éneklő a tordai dalkör. 15. Ad. Herman: »Souvenir des Alpes«, hegedűn játsza Bardocz Ervin. 16. Rajna és Cobor: »Holdrománc« duett, éneklő dr. Bardocz Gyula és neje. 17. Lányi Ernő: »Kertem alatt«, éneklő a tordai dalkör. 18. Dankó Pista: »Lemondás«, éneklő dr. Bardocz Gyula. 19. Pogats-nig Guidó: »Kuruc dal« (Egri nóták), éneklő a tordai dalkör. 20. Reviczky Gyula és Nádor Gy.: »Szívemből téptem ezt a dalt«, éneklő dr. Bardocz Gyuláné. 21. Dankó Pista: »Tudjátok-e mit álmodtam«, éneklő a tordai dalkör. 22. Gaál Ferenc: »Szent hamvak«, éneklő a tordai dalkör. 23. D. Amant Leo: »Légy enyém«, éneklő dr. Bardocz Gyuláné. 24. Szügyi József: »Jaj annak jaj«, éneklő a tordai dalkör. 25. Huber Károly: »Fohász« éneklő a tordai dalkör. 26. Serly Lajos: »Remény keringő«, éneklő dr. Bardocz Gyula. 27. Gaál Ferenc: »Nyisd ki anyám« éneklő a tordai dalkör. 28. Káldy Gyula: »Bujdosók éneke«, éneklő a tordai dalkör. 29. Huber Károly: »Őseink emléke«, éneklő a tordai dalkör. 30. »A hárfás leány«, éneklő dr. Bardocz Gyuláné.

— **Eljegyzés.** Péter Elek géplakatos, Péter István csikszereádi lakos fia, eljegyezte Eröss Annuskát, öz. Eröss Antalné leányát.

— **Gyűjtés.** Az állandó választmány-nak folyó hó 11-én megtartott ülésén dr. Györgypál Domokos bizottsági tag. Váradai Sándor jelesen végzett megyénkbeli tanuló részére tanulmányainak tovább folytatására gyűjtést indított, amelyen 200 korona gyűlt be. Adakoztak: Kállay Ubul 30 korona, dr. Györgypál Domokos, dr. Gaal Endre, Csedő István, dr. Erős Vilmos, Keddi asztaltársaság 20-20 korona, dr. Csiki József 15 korona, dr. Filep Sándor, dr. Élthes Gyula, Fejér Sándor, Lázár Miklós, Szász Gyula 10-10 korona és Szász Lajos 5 korona. Gyűjtő az összeget Pál Gábor főgimnáziumi igazgató-nak adta át, Váradai Sándornak leendő juttatás végett, aki az adakozást megköszönte.

— **Jelentkezés a székely gyűlésre.** A Székely Társaságok Szövetsége ezuton hívja fel a székely ügyek iránt érdeklődő honfitársakat, hogy vegyenek részt minél többen az augusztus 24-én Székelyudvarhelyen tartandó közgyűlésen s az ezt követő társas kirándulásra. Az elnökség kedvezményes vasuti jegyeket kért és ad ki a jelentkezőknek, jelentkezni e hó 18-ig Máthé József főtábornak kell. Marosvásárhelyről és vidékekről augusztus 23-án reggel 5 órakor indul el a társaság. Bővebb felvilágosítással és tárgysorozattal szintén a főtábornak szolgál.

— **Felhőszakadás.** Folyó hó 11-én Várdoifalván, Csomortánban és Pálfalván óriási felhőszakadás volt, amelynek nagy és rohanó vize a gazdasági terményekben tetemes károkat okozott. Belőrt némely helyen a csűrökbe, magával ragadta a terményeket, a krumpli földeket igen sok helyen pedig teljesen kikapálta, úgy, hogy vajmi kevés maradt kiszedni való.

— **Marhaárak emelkedése.** Csikszere-da piacán az utóbbi országos vásáron oly

olcsó volt a szarvasmarha ára, hogy a szomszéd Háromszék vármegyéből, de távolabbi helyekről is a sajtó által szétkürtölt hirre a vevők olyan számban jelentek meg a szerdai vásáron, hogy az összes felhajtott marhákat — amely pedig tekintélyes mennyiség volt — megvették. A kereslet rohamos emelkedésének, de különösen a már közbe beállott esőzések folytán keletkezett sarju termésnek természetesen a szarvasmarha árának emelkedése lett a következmény, úgy, hogy szerdán az átlagos árak 15—20 százalékkal magasabbak voltak, mint a megelőző heti vásáron.

— **Belratkozás.** A csikmegyei polgári leányiskolában az új tanév megkezdésének sorrendjébe a következő: szeptember 2., 3. és 4-én beiratás; 5-én felvételi-, pótl- és javítóvizsgálatok; 6-án a szentlélek segítségül hívása; 7-én rendes előadás.

— **Egy munkásjóléti intézmény haladása.** A Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjgyelete Kőbber Alajos kocsigyáros elnöklésével folyó évi augusztus hó 6-án tartotta szokásos havi választmányi ülését. A központi választmány tagjai Kalits Antal igazgató jelentéséből meglepedéssel vették tudomásul e közhasznú munkásjóléti intézményünk öröndetes gyarapodását és erősödését, ami kiténik abból, hogy a folyó évben belépett tizenöt ezer új taggal a rendes fizető tagok száma a hetvenezret elérte. Az egylet vagyona az idén több mint félmillió koronával emelkedett s jelenleg 3.600.000 korona az egylet vagyona, melyből két és félmillió korona állami és székesfehérvári értékpapirokban teljesen biztos alapon van elhelyezve és gyümölcsöztetve. Az egylet nagy arányú segélyezésének jellemzésére föl-említjük, hogy 1903. február óta eddig 373 rokkant és elaggott munkást és 98 árva rész-sített állandó heti segítésben s e cimen eddig háromszáz ezer koronát meghaladó összeget fizetett ki. Legközelebb Borsod-nádasdon és Ujvidéken alakítanak fiókpenz-tárakat s ezek száma 217-re emelkedett. Az egylet iránt érdeklődők forduljanak felvilá-gosításért a Központi irodához: Budapest, VIII., József-utca 23, az egylet sajtó házában. Az egylet ügynököket nem tart.

— **Az új szeszadótörvény** folytán ugy mint minden szesz-ára, a világhírű Brázy-féle sósorszesz ára is drágább lesz már szeptember hó 1-től kezdődőleg. Azért mindenki saját érdekében cselekszik, ha szük-ségletét még e hó folyamán, szeptember el-seje előtt szerzi be. A Brázy sósorszesz — amint ismeretes — mindenütt kapható.

Laptulajdonos és főmunkatárs: **DR. NAGY BÉNI.**

Szám 4989—908. tkvi.

Árverési hirdetés kivonat.

A csikszereadi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Benkes Péterné végrehajlatónak Román Károlyné Kóka Mária végrehajtást szenvedő elleni 103 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében, a csikszereadi kir. törvényszék területén lévő, Zsögöd község határában fekvő, a Kóka József, Vaszi Albertné, Kóka András, öz. Kóka Istvánné szül. Gál Juliánna és végrehajtást szenvedő Román Károlyné szül. Kóka Mária nevű álló zsgödi 785. sz. tjkvben A. § 35. rendsz., 6209. hrsz. ingatlanra 809 kor., a 35. rendsz., 6210., 6211. hrsz. ingatlanra 18 kor. és a 36. rendsz., 1613. hrsz. ingatlanra 9 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1908. évi augusztus hó 22. napján d. e. 9 órakor Zsögöd község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladati fog.

Árverezni szándékozó tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban, a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz 170. §-a értelmében, a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Csikszereada, 1908. évi május hó 26. A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Geczó Béla,
kir. törv. bíró

Kerületi képviselőt keres, gazdasági gépeinek árusítására a „NICHOLSON” gépgyár részvénytársaság Budapest, VI., Váci-ut 17. szám.

Kisküküllömenti saját szüretelt borok

literje 64 fillértől fölfelé. Asszu bor 2 kor. 40 fill.

Kapható:

Simon Ede kereskedőnél, Csiktaplocán.

Hölgyek részére nélkülözhetlen legjobb szépítőszert a

Földes-féle Margit Crème.

Páratlan és csodás hatású! Ovakodjunk az utánzásoktól!

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtkát (Mitteser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simmává varázsolja, üdít és fiatalít. Ára: kis tégely 1 kor., nagy 2 kor.

Kiváló toilette-cikkek: Margit hölgypor (3 színben) 1 kor. 20 fill.

Margit szappan 70 fill. Margit fogpép 1 kor. Margit arcvíz 1 kor.

Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszerkereskedésben. Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN GYÓGYSZERÉSZ, ARAD.

Kapható: Gözsy Árpádnál Csikszerezében és Vákár Fivérekénél Gy.-Szentmiklóson.

KERESTETNEK

az ország minden nagyobb városaiban és községeiben egy most szervezés alatt álló „életbiztosító társaság” részére alkalmas

KÉPVISELŐK

kik 1000 koronától 10.000 korona évi jövedelemre tehetnek szert, a mennyiben szellemi és anyagi képességgel bírnak. — Gyakorlattal bírók előnyben részesülnek. Kellő jártassággal nem bírók díjmentesen begyakoroltatnak. Csakis írásbeli ajánlatokat továbbít:

Fischer K. irodája, Budapest, Rákospalota.

Erdélyi friss túró.

I. min. erdélyi túró 10—100 klgr. Kor. 95.—
II. „ „ „ „ „ 84.
I. „ 2—15 „ 1.10
I. „ 1/2—1 „ 1.30

Megrendelésnél szállít postafordultával:

Naftali Vilmos,
túró- és terménykereskedése,
Balászfalva (Erdély).

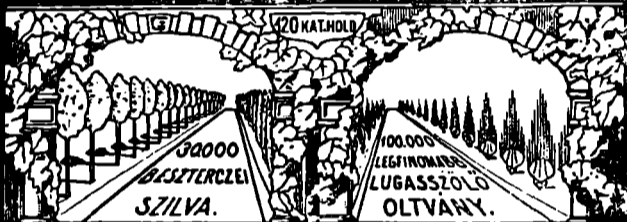
A készlet gyorsabb eladhatása miatt
Caspari Frigyes és Társai, Medgyes,
(Nagyküküllőmegye)

FAISKOLÁI

leszállított áron ajánlják összes faiskolai
cikkeiket, u. m.: magonc, kőmagu és
csontár gyümölcsfákat, pöszméte és ri-
biszke cserjéket, málnákat, földi epret,
díszcserjéket, gyümölcsfa-vadonokat,
sövénynek valót, tülevelű fákat, rózsákat.

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

FISCHER-TÁRSASÁG NAGYENYED FA ÉS SZŐLŐISKOLÁK

150.000 GYÜMÖLCSFA CSEMETE, 1000.000 SZŐLŐ OLTVÁNY
1000.000 GYÜMÖLCSFA-ALANY, EUROPAI ÉS AMERIKAI SIMA,
1000.000 ÉLŐ SÖVÉNY CSEMETE, ÉS GYÖKERES VESSZŐ,
SÉTÁNYFÁK DISZCERJEK, ÁRJEGYZÉK ÉS MIVELÉSI UTASÍ-
RÓZSÁK TÜLEVELŰFÁK, STB. TÁS INGYEN.

AZ AGRÁR TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG MAROSVÁSÁRHELYT. FIÓKINTÉZETE: CSIKSZEREDÁBAN.

Elfogad ez idő szerint takarékbetéteket
5 százalék kamatozás mellett.

A 10% tőkekammat-adót az intézet sajátjából fizeti.

Új perselybetét rendszer. — Szelvény-beváltás.

Osztálysorsjegyek főelárusító helye. — Előleget ad értékpapírokra és betárolt árukra. — Folyószámlai hitelt nyújt elfogadható biztosítókra.

Az igazgatóság.

A VILÁGHIRŰ KÁSZON-IMPÉRI RÉPÁTI GYÓGY-ÁSVÁNYVIZ

kizárólagos elárusítását átvettük s azt naponta friss töltésben házhoz is elszállítva helyben 12 fillért literes üvegekben árusítjuk. Felkérjük a nagyérdemű közönséget, hogy napi szükségletét, mindennap reggel 8 óráig értésünkre adni sziveskedjenek, hogy így a víz hazaszállítását a délelőtt folyamán eszközölhessük. Bármily kevés legyen is a napi szükséglet, kérjük azt csak előjegyeztetni, mert egy palackot is készséggel hazaszállítunk. A forgalom könnyebb lebonyolítása céljából bármilyen ásványvizes üveget kivéve a budai-vizes üveget cserébe visszafogadunk.

Maradunk kiváló tisztelettel:

Niszel Fivérek, vegyeskereskedése, Csikszerezében.

KÖVÉR GYÖRGY

GÉPLAKATOS GÉPjavító MŰHELYE
CSIKSZEREDÁBAN, KOSSUTH LAJOS-UTCA 382. SZÁM.

Elvállalok mindennemű **komplikált gépek, kerékpárok, varrógépek, zárok, fegyverek** és minden a szakmámhoz tartozó javításokat.

Készítetek tervrajzokat is épületrácsozatokról.

Vállalkozom bármilyen **gőz-, benzin- és mŰalmi, valamint fűrészgépi-**
gépek felállítására, azok csapágainak kopás esetén kiesztergálására.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradok kész szolgálattal

KÖVÉR GYÖRGY, GÉPLAKATOS. CSIKSZEREDA.

Nagykikindai gyártmány,
Bohn-féle szabadalmozott biztonsági átfedőcserep 272. szám.

BOHN M. ÉS TÁRSAI

Alapított 1864. NAGYKIKINDA ÉS ZSOMBOLYA. Alapított 1864.

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep e szakmában Ausztria-Magyarországon a

BOHN-FÉLE TÉGLAGYÁRAK

NAGYKIKINDÁN ÉS ZSOMBOLYÁN.

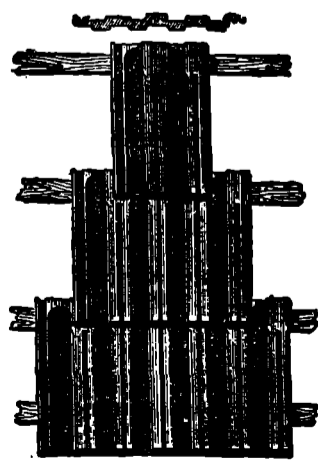
Ötven millió évenkénti gyártás

a csász. és kir. szabad. BOHN-féle biztonsági átfedőcserepekből.

4-10 Vasoxyd természetes vörös színben vagy kátrányozva.

Gyártmányok: Bohn-féle szabadalmozott biztonsági átfedőcserepek.

Legelőkelőbb referenciák. Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve. Legolcsóbb, legszebb tetőzet.

Zsombolyai gyártmány.
Szab. biztonsági préselt átfedőcserep 253. szám.